

Omstændighed, hvoraf vedkommende Commune nu vil benytte sig til at paahyrde Cieren en ganske extraordinair Veblighedelsespligt, som han ikke havde, forinden Veien paa denne Maade blev slidt op af dem, som ved hans Godhed benyttede den. Jeg vil dog spørge, om nogen privat Mand i et lignende Tilfælde vilde indlade sig paa en saadan Fordring, eller overhovedet om man vilde driste sig til at stille den Fordring til nogen privat Mand, af hvem man for en 15—16 Aar siden har faaet Tilfaldelse til at benytte hans Wei, at han nu bagefter skal sætte den i en meget smul og anstændig Stand, efterat man har slidt den op, uden at han næsten selv har hjørt paa den. Jeg vil altsaa tilraade de ærede Medlemmer, som opfatte denne Sag paa samme Maade som jeg, at vi først stemme for det Forslag, der gaaer ud paa at nægte de 8,000 Rd., og naar vi ikke kunne sætte dette igjennem, saa stemme for det næste Forslag om at ned sætte den begjærte Sum med 3,000 Rd.

Sall: Der er talt saa Meget om de to under Nr. 14 og 15 opførte Forslag, at det kan være tvivlsomt, om der er Opfordring til at høre endnu Mere derom, i Særdeleshed da de omhandlede Forhold ere blevne forklarede af Medlemmer, som ogsaa kjende de foregaaende Forhandlinger, f. Ex. det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 5te Valgkreds (B. Christensen); men det forekommer mig dog, at der, efterat han havde Ordet, er faldet Udtalelser, som kunne have Krav paa nogle Modbemærkninger. Naar saaledes det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) har opstillet som det egentlige Spørgsmaal, hvorom den hele Sag skal dreie sig, og som nu skal foreligge til Besvarelse, om Rigsdagen vil skænke 8,000 Rd. til Landets rigeste Commune udenfor Kjøbenhavn, forekommer det mig vigtig nok, at det gaaer med disse Ord, som det i sin Tid gik med Betegnelsen: „Det hellige romerske Rige,“ om hvilken man sagde, at ethvert Ord i den var usandt, idet det hverken var „helligt“, eller „romersk“, eller „Rige“; thi ogsaa her kan man vistnok sige, at der ikke er Sandhed i noget af de forskjellige Ord. Her er for det Første ikke Tale om, „at „Rigs-

dagen“ skal skænke Noget; i alt Fald er det en egen Udtryksmaade. Her er heller ikke Tale om, at hvad der overhovedet maatte blive bevilget under nogetsomhelst Vilkaar kunde blive betragtet som Stænk eller Gave, og det kan heller ikke siges, at vedkommende Commune skal kunne anses for at være den rigeste Commune udenfor Kjøbenhavn; dette er meget langt fra Tilfældet. Det synes imidlertid, som om det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Spønne), der havde Ordet efter den førnævnte ærede Rigsdagsmand, i Noget sluttede sig til dennes Anskuelse, idetmindste deri, at den hele Sag skal være kommen frem paa en feilagtig Maade, som kunde vanskeliggjøre Afgjørelsen her, idet Communen nemlig ikke havde oplyst sin Trang til at faa en Godtgjørelse. Bevillingen skal altsaa mere betragtes som en Hjælp, man vilde yde Communen, naar det blev oplyst, at der fattedes den de fornødne Midler i denne Henseende, og det ærede Medlem meente, at det var en meget forkeert Fremgangsmaade, der var fulgt af den, naar den var fremkommen med en bestemt Fordring paa det heromhandlede Besh. Det maa imidlertid erindres, hvad tidligere er blevet oplyst, at det slet ikke er Communen, som har sat denne Sag i Bevægelse, men at Initiativet er udgaaet andetstedsfra, og hvis man vil see tilbage paa hele den Gang, som denne Sag har havt i Løbet af det sidste Par Aar, vil man vistnok finde, at Communen ikke er bleven for mildt behandlet, medens man, hvis man vilde gaae frem paa den Maade, som af den ærede sidste Taler er foreslaaet, vilde gaae i en ganske usædvanlig Grad strengt tilværts imod den. Indtil 1864 var der ikke Tale om Andet, end at de Bete, som laae nærmest omkring og førte op til Slottet, nemlig Pilealleen, Alleegaden, Falconeralleen og Frederiksberg Allee maatte som Domainers veblighed holdes for offentlig Regning, og det, naaget der i en temmelig vid Udstrækning var aabnet Afgang til dem for Publicum. Man var da ikke endnu kommen ind paa den Forestillingsmaade, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Spønne) vilde gjøre gjældende, nemlig, at Domainerne skal være at betragte som et Slags privat Person, der